

Červený oblak, Maḥpíya Lúta

Červený Oblak sa narodil v roku 1822 pri delte rieky Platte, blízko dnešného mesta North Platte v Nebraske. Bol vojnovým vodcom a náčelníkom kmeňa Oglala Lakota. Už v mladom veku bojoval proti susediacim kmeňom Pawnee a Crow, kde nadobudol vojenské skúsenosti. Patril medzi najvýznamnejších indiánskych náčelníkov druhej polovice 19. storočia.

Červený Oblak bojoval predovšetkým v rokoch 1860 – 1870. Keď totiž skončila vojna Severu proti Juhu (1861 - 1865), na lakotské územia začalo prúdiť oveľa viac belochov, ako kedykoľvek predtým. Červený Oblak však nevyhľadával boj za každú cenu, no tentoraz bol jeho plán jasný. Vyštvávanie belochov z lakotského územia. V rokoch 1866 – 1868 prebehla séria konfliktov medzi kmeňom Severných Cheyenne, spolu so skupinami z Lakota a Arapaho, proti Armáde Spojených štátov. Armáda Spojených štátov im dala názov Vojna Červeného Oblaka. V decembri 1866 porazili pôvodní obyvatelia, pod vedením Červeného Oblaka, jednotku Spojených štátov. Túto udalosť bieli nazývajú Fettermanský masaker alebo Súboj 100 mŕtvych. Bol to dovtedy najväčší počet amerických strát na životoch. Po tomto súboji sa Americká mierová komisia vydala v roku 1867 na Prérie, aby zbierala informácie a pomáhala nastoliť mier medzi kmeňmi a Spojenými štátmi. Keď zistila, že Indiáni boli vyprovokovaní neoprávneným preniknutím bielych na ich územia v honbe za miestnymi surovinami navrhla, aby sa týmto kmeňom prideliли určité územia na Prériách. Kmene Lakota, Severný Cheyenne, Arapaho a iné uzavreli mier so Spojenými štátmi v Dohode z Fort Laramie. Spojené štáty súhlasili s opustením svojich opevnení a stiahnutím sa z celej oblasti územia Lakota. Bol to obrovský úspech Červeného Oblaka. Nepokojné vzťahy medzi rozširujúcimi sa Spojenými štátmi a pôvodnými obyvateľmi ale pokračovali. Američania aj túto zmluvu, ako desiatky ostatných porušili.

Červený Oblak stál pri premene života kmeňa Lakota od slobody na prériách k obmedzenému systému v rezerváciách. V bránení svojho ľudu pokračoval aj po umiestnení do rezervácie. Zomrel v roku 1909 vo veku 87 rokov v rezervácii Pine Ridge, kde je aj pochovaný. Na sklonku svojho života hovorieval: *“Dali nám veľa sľubov, viac ako som si zapamätal. Ale splnili len jeden – sľúbili, že nám vezmú našu zem... a vzali si ju.”* Oznámenie o smrti a zásluhách Červeného Oblaka vyšlo v novinách po celej krajine. V roku 2000 bol posmrtno uvedený do Nebraskej siene slávy. Americká poštová služba si ho uctila 10 centovou známkou v Sérii veľkých Američanov.

